

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (siedma komora)

z 21. decembra 2023 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Policajná a justičná spolupráca v trestných veciach – Rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV – Európsky zatykač – Článok 4a ods. 1 – Postup odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – Podmienky výkonu – Dôvody na nepovinné nevykonanie – Výnimky – Povinné vykonanie – Trest uložený v neprítomnosti – Pojem ‚konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia‘ – Konanie týkajúce sa zmeny predtým uložených trestov – Rozhodnutie ukladajúce súhrnný trest – Rozhodnutie vydané bez toho, aby sa dotknutá osoba osobne zúčastnila na konaní – Vnútroštátna právna úprava stanovujúca absolútny zákaz odovzdania dotknutej osoby v prípade rozhodnutia vydaného v neprítomnosti – Povinnosť konformného výkladu“

Vo veci C-396/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Kammergericht Berlin (Vyšší krajský súd Berlín, Nemecko) zo 14. júna 2022 a doručený Súdnemu dvoru 15. júna 2022, ktorý súvisí s konaním o výkone európskeho zatykača,

Generalstaatsanwaltschaft Berlin,

SÚDNY DVOR (siedma komora),

v zložení: predseda siedmej komory F. Biltgen (spravodajca), sudcovia N. Wahl a M. L. Arastey Sahún,

generálny advokát: P. Pikamäe,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- nemecká vláda, v zastúpení: J. Möller, P. Busche, M. Hellmann a R. Kanitz, splnomocnení zástupcovia,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: S. Grünheid a H. Leupold, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34), zmeneného rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009 (Ú. v. EÚ L 81, 2009, s. 24) (ďalej len „rámcové rozhodnutie 2002/584“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci konania týkajúceho sa výkonu európskeho zatykača v Nemecku, pričom ide o zatykač vydaný na poľského štátneho príslušníka na účely výkonu trestu odňatia slobody v Poľsku.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Článok 1 rámcového rozhodnutia 2002/584, nazvaný „Definícia európskeho zatykača a povinnosť vykonať ho“, stanovuje:
 - „1. Európsky zatykač je súdne rozhodnutie vydané členským štátom s cieľom zatknúť a vydať požadovanú osobu inému členskému štátu na účely vedenia trestného stíhania alebo výkonu trestu alebo ochranného opatrenia.
 2. Členské štáty vykonávajú každý európsky zatykač na základe zásady vzájomného uznávania a v súlade s ustanoveniami tohto rámcového rozhodnutia.
 3. Toto rámcové rozhodnutie nebude meniť povinnosť rešpektovať základné práva a základné právne princípy zakotvené v článku 6 [ZEÚ].“
- 4 Článok 4a ods. 1 tohto rámcového rozhodnutia, nazvaný „Rozhodnutia vydané v konaní, ktorého sa dotknutá osoba osobne nezúčastnila“, znie:

„Vykonávajúci súdny orgán môže tiež odmietnuť vykonať európsky zatykač vydaný na účely výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia [ochranného opatrenia spojeného s odňatím slobody – *neoficiálny preklad*], ak sa dotknutá osoba osobne nezúčastnila konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia, okrem prípadov, keď sa v európskom zatykači uvádza, že dotknutá osoba v súlade s ďalšími procesnými požiadavkami vymedzenými vo vnútroštátnom práve členského štátu pôvodu:

 - a) bola včas:

i) buď osobne predvolaná, a tým informovaná o stanovenom termíne a mieste konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia, alebo sa jej inými prostriedkami skutočne doručili úradné informácie o stanovenom termíne a mieste konania takým spôsobom, že bolo jednoznačne preukázané, že táto osoba si bola vedomá plánovaného konania,

a

ii) informovaná o tom, že možno vydať rozhodnutie, ak sa nezúčastní konania;

...“

Nemecké právo

5 Ustanovenie § 83 ods. 1 bod 3 Gesetz über die Internationale Rechtshilfe in Strafsachen (zákon o medzinárodnej právnej pomoci v trestných veciach) z 23. decembra 1982 (BGBl. 1982 I, s. 2071), v znení uverejnenom 27. júna 1994 (BGBl. 1994 I, s. 1537) (ďalej len „IRG“), stanovuje:

„Vydanie je vylúčené, pokiaľ:

...

(3) v prípade žiadosti na účely výkonu trestu odsúdená osoba nebola osobne prítomná na pojednávaní v súdnom konaní, v ktorom bol odsudzujúci rozsudok vydaný...“

6 Ustanovenie § 460 Strafprozessordnung (Trestný poriadok) upravuje neskoršie vydanie rozsudku ukladajúceho súhrnný trest podľa § 55 Strafgesetzbuch (Trestný zákon) a § 462 ods. 1 Trestného poriadku spresňuje, že príslušný súd prijme rozhodnutie bez nariadenia pojednávania, pričom rozhodne uznesením.

Poľské právo

7 Ustanovenie § 139 ods. 1 Kodeks postępowania karnego (Trestný poriadok, ďalej len „Kpk“) v podstate stanovuje možnosť doručenia na známu adresu osoby, ktorá neoznámila svoju novú adresu.

8 Podľa § 75 ods. 1 Kpk je obvinená osoba v prípade zmeny bydliska v rámci trestného konania povinná oznámiť svoju novú adresu.

9 Ustanovenie § 86 Kodeks karny (Trestný zákon), v znení uplatniteľnom v čase skutkových okolností vo veci samej, v podstate stanovuje, že v rámci rozhodovania o rozsudku ukladajúcom súhrnný trest platí, že maximálny individuálny trest predstavuje spodnú hranicu súhrnného trestu a že súčet trestov predstavuje hornú hranicu súhrnného trestu, pričom sa v tomto ustanovení zároveň uvádza konkrétna maximálna výška takéhoto súhrnného trestu.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

10 Poľské orgány podali na Kammergericht Berlin (Vyšší krajský súd Berlín, Nemecko), ktorý je súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, návrh na vykonanie európskeho zatykača, ktorý 5. februára 2021 vydal na poľského štátneho príslušníka Sąd Okręgowy

w Piotrkowie Trybunalskim (Krajový súd Piotrków Trybunalski, Poľsko). V tomto európskom zatykači sa žiada o zatknutie a odovzdanie dotknutej osoby týmto orgánom na účely výkonu trestu odňatia slobody v trvaní troch rokov, ktorý uložil Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim (Okresný súd Piotrków Trybunalski, Poľsko) rozsudkom z 30. októbra 2019, ktorým sa dotknutej osobe ukladá súhrnný trest (ďalej len „rozsudok ukladajúci súhrnný trest z 30. októbra 2019“), pričom tejto osobe ostáva z neho vykonať ešte dva roky, jedenásť mesiacov a 27 dní.

- 11 Rozsudok ukladajúci súhrnný trest z 30. októbra 2019 zlučuje viacero odsudzujúcich rozsudkov, ktoré vydal Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim (Okresný súd Piotrków Trybunalski), a to konkrétne rozsudok z 25. apríla 2019, ktorým došlo v rámci súhrnného trestu k zahrnutiu viacerých trestov, ktoré boli už skôr uložené dotknutej osobe, a rozsudok z 10. júna 2019.
- 12 Na konaniach, ktoré viedli k uloženiu trestov, vo vzťahu ku ktorým bol uložený súhrnný trest uvedeným rozsudkom z 25. apríla 2019, sa dotknutá osoba osobne zúčastnila alebo bola zastúpená obhajcom ustanoveným *ex officio*. Naopak, pokiaľ ide o uvedený rozsudok z 10. júna 2019 a rozsudok ukladajúci súhrnný trest z 30. októbra 2019, tieto boli vyhlásené v neprítomnosti. Predvolania na pojednávania, ktoré predchádzali vyhláseniu týchto rozsudkov a ktoré boli príslušnými poľskými orgánmi dotknutej osobe zaslané ako úradná zásielka prostredníctvom poľskej pošty na adresu, ktorú im táto osoba uviedla ako adresu jej trvalého pobytu, sa pritom podľa § 139 ods. 1 Kpk považujú za doručené tejto osobe.
- 13 Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Generálna prokuratúra Berlín, Nemecko) po prvé podala návrh na to, aby bola dotknutá osoba vzatá do väzby na účely jej odovzdania poľským orgánom. Po druhé konštatovala, že § 83 ods. 1 bod 3 IRG, ktorým sa do nemeckého práva preberá článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584, bráni tomuto odovzdaniu. Podľa jej názoru predvolanie na súdne pojednanie, ktoré sa na základe § 139 ods. 1 Kpk považuje za doručené, nemôže zaručiť, že dotknutá osoba bola skutočne informovaná o dátume a mieste pojednávania, tak ako to vyžaduje judikatúra Súdneho dvora vyplývajúca okrem iného z rozsudku z 24. mája 2016, Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346). Preto teraz žiada, aby bolo odovzdanie dotknutej osoby vyhlásené za protiprávne.
- 14 Vnútroštátny súd sa domnieva, že podmienka obojstrannej trestnosti skutku, ktorej takéto odovzdanie podlieha a ktorá spočíva v tom, aby sa overilo, či vytýkané skutky predstavujú trestný čin v oboch členských štátoch, ktoré majú povinnosť spolupracovať, je v predmetnom prípade splnená.
- 15 V prvom rade sa vnútroštátny súd zamýšľa nad tým, či sa má pojem „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“, ktorý je uvedený v článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584, vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozsudku, ktorým bol uložený súhrnný trest, čím tak pritom došlo k dodatočnému zahrnutiu skôr uložených trestov, pokiaľ orgán, ktorý tento rozsudok vydal, nemôže opätovne preskúmať rozhodnutie o vine ani zmeniť skôr uložené tresty.
- 16 Vnútroštátny súd v tejto súvislosti uvádza, že v rozsudku z 10. augusta 2017, Zdiaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629), Súdny dvor rozhodol, že tento pojem sa vzťahuje aj na následné konanie, akým je konanie vedúce k vydaniu rozsudku ukladajúceho súhrnný trest, v závere ktorého bolo vydané rozhodnutie, ktorým bola s konečnou platnosťou zmenená výška pôvodne uloženého trestu, a to pod podmienkou, že orgán, ktorý toto posledné uvedené rozhodnutie prijal, mal v tejto súvislosti určitú mieru voľnej úvahy.

- 17 V prejednávanej veci z informácií poskytnutých poľskými súdmi vyplýva, že v rámci konania, v ktorom má dôjsť k uloženiu súhrnného trestu, čím tak pritom dôjde k dodatočnému zahrnutiu skôr uložených trestov, má súd na základe príslušných vnútroštátnych právnych predpisov určitú mieru voľnej úvahy, pretože môže podľa vlastného uváženia uložiť súhrnný trest, ktorého spodnú hranicu predstavuje najvyšší pôvodný trest a hornú hranicu predstavuje súčet všetkých pôvodne uložených trestov. Keďže však rozsudok ukladajúci súhrnný trest z 30. októbra 2019 nevedol k opätovnému preskúmaniu rozhodnutia o vine dotknutej osoby ani nezmenil skôr uložené tresty, vnútroštátny súd má pochybnosti o tom, či takýto rozsudok môže skutočne spadať pod pojem „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ v zmysle článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584.
- 18 Pochybnosti vnútroštátneho súdu potvrdzuje skutočnosť, že podľa jeho názoru sa článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 uplatňuje len vtedy, ak v konaní, v ktorom má dôjsť k uloženiu súhrnného trestu, čím tak pritom dôjde k dodatočnému zahrnutiu skôr uložených trestov, je rozsudok vyhlásený na základe pojednávania. To však nie je prípad predovšetkým nemeckého práva. Uvedený súd sa preto domnieva, že vzhľadom na rozdiely v organizácii trestného konania v jednotlivých členských štátoch existuje riziko toho, že takéto konanie bude alebo nebude patriť do pôsobnosti tohto ustanovenia v závislosti od uplatniteľného vnútroštátneho práva.
- 19 V druhom rade sa vnútroštátny súd zamýšľa nad tým, či zásada prednosti práva Únie bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, akou je § 83 ods. 1 bod 3 IRG, ktorá vymedzuje odsúdenie v neprítomnosti ako „absolútnu prekážku“ odovzdania osoby, na ktorú bol vydaný európsky zatykač, hoci článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584, ktorý sa touto právnou úpravou preberá do nemeckého práva, v tejto súvislosti stanovuje len nepovinný dôvod odmietnutia.
- 20 Podľa vnútroštátneho súdu toto posledné uvedené ustanovenie nebolo v celom rozsahu prebraté do nemeckého práva, keďže § 83 ods. 1 bod 3 IRG nestanovuje možnosť vykonávajúceho súdneho orgánu uplatniť voľnú úvahu v prípade odsúdenia v neprítomnosti.
- 21 Vnútroštátny súd uvádza, že v rozsudku z 24. júna 2019, Popławski (C-573/17, EU:C:2019:530, body 69, 72, 73 a 76), Súdny dvor rozhodol, že hoci je priame uplatnenie rámcového rozhodnutia 2002/584 vylúčené, keďže toto rámcové rozhodnutie nemá priamy účinok, nič to nemení na skutočnosti, že vykonávajúcí súdny orgán je povinný vykladať vnútroštátne právo v súlade s týmto rámcovým rozhodnutím, aby sa dosiahol ním sledovaný výsledok, pričom však výklad tohto práva *contra legem* je vylúčený.
- 22 Vnútroštátny súd usudzuje, že nemôže vykladať § 83 ods. 1 bod 3 IRG v tom zmysle, že by mu v rámci skúmania prekážky odovzdania dotknutej osoby priznával mieru voľnej úvahy, na základe ktorej by mohol vyhlásiť toto odovzdanie za prípustné napriek výnimkám upraveným v odsekoch 2 až 4 tohto paragrafu. Domnieva sa, že na základe článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 a miery voľnej úvahy, ktorú má mať v tejto súvislosti, by mu malo byť umožnené konštatovať, že vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci bolo právo dotknutej osoby byť vypočutý riadne dodržané a že jej odovzdanie je tak prípustné.
- 23 Už na prvý pohľad totiž okolnosti, za ktorých bolo predvolanie na súd doručené dotknutej osobe, možno podľa vnútroštátneho súdu považovať za okolnosti, ktoré dostatočne nezabezpečujú, že bola táto osoba s určitou informovaná o dátume pojednávania, po ktorého uskutočnení bol vydaný rozsudok ukladajúci súhrnný trest z 30. októbra 2019, tak ako to vyžaduje judikatúra Súdného dvora vyplývajúca najmä z rozsudku z 24. mája 2016, Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346), a teda nespĺňajú požiadavky stanovené v článku 4a ods. 1 písm. a) bode i)

rámcového rozhodnutia 2002/584. Z bodov 50 a 51 tohto rozsudku však vyplýva, že dotknutý vykonávajúci súdny orgán môže zohľadniť aj iné okolnosti – predovšetkým správanie dotknutej osoby –, ktoré mu umožňujú ubezpečiť sa, že odovzdaním stíhanej osoby nedôjde k porušeniu jej práva na obhajobu, pričom sa môže venovať osobitná pozornosť prípadnému „zjavnému nedostatku snahy“ dotknutej osoby, napríklad ak je zjavné, že sa pokúsila vyhnúť sa doručeniu informácie, ktorá jej bola určená. V prejednávanej veci je pritom nesporné, že dotknutá osoba tým, že príslušné poľské orgány neinformovala o adrese svojho skutočného pobytu, zabránila tomu, aby bola predvolaná na pojednávanie, po ktorého uskutočnení bol vydaný rozsudok ukladajúci súhrnný trest z 30. októbra 2019.

24 Za týchto okolností Kammergericht Berlin (Vyšší krajský súd Berlín) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Treba konštatovať, že konanie o dodatočnom uložení súhrnného trestu tiež patrí do pôsobnosti článku 4a ods. 1 [rámcového rozhodnutia 2002/584], ak sa síce rozhoduje rozsudkom po uskutočnení pojednávania, ale v tomto rozsudku nemožno preskúmať rozhodnutie o vine ani zmeniť trest uložený za jednotlivé trestné činy?
2. Je zlučiteľné s prednosťou práva Únie to, že nemecký zákonodarca v § 83 ods. 1 bode 3 [IRG] vymedzil odsúdenie v neprítomnosti ako absolútnu prekážku odovzdania, hoci článok 4a ods. 1 [rámcového rozhodnutia 2002/584] v tejto súvislosti stanovuje len nepovinný dôvod odmietnutia?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 25 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 vykladať v tom zmysle, že pojem „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“, ktorý je uvedený v tomto ustanovení, sa vzťahuje na konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozsudku ukladajúceho súhrnný trest, čím tak pritom došlo k dodatočnému zahrnutiu skôr uložených trestov, pokiaľ orgán vydávajúci tento rozsudok nemôže opätovne preskúmať rozhodnutie o vine dotknutej osoby ani zmeniť tieto skôr uložené tresty.
- 26 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora pojem „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“ v zmysle článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584, treba chápať ako autonómny pojem práva Únie a vykladať na jej území jednotne, a to nezávisle od kvalifikácie v členských štátoch (pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. augusta 2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, bod 67, a z 22. decembra 2017, Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, bod 63).
- 27 Tento pojem treba chápať tak, že sa ním označuje konanie vedúce k prijatiu súdneho rozhodnutia, ktorým bola osoba, ktorej odovzdanie sa požaduje v rámci výkonu európskeho zatykača, odsúdená s konečnou platnosťou [rozsudky z 10. augusta 2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, bod 74, ako aj z 23. marca 2023, Minister for Justice and Equality (Zrušenie podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody), C-514/21 a C-515/21, EU:C:2023:235, bod 52].

- 28 Súdny dvor spresnil, že pokiaľ konanie prebiehalo na viacerých stupňoch, na ktorých boli vydané po sebe idúce rozhodnutia, z ktorých prinajmenšom jedno bolo vydané v neprítomnosti dotknutej osoby, uvedený pojem sa vzťahuje na stupeň konania, na ktorom bolo vydané posledné z týchto rozhodnutí, pod podmienkou, že dotknutý súd s konečnou platnosťou rozhodol o vine dotknutej osoby a odsúdil ju na taký trest, ako je opatrenie spojené s odňatím osobnej slobody, po tom, ako zo skutkového a právneho hľadiska preskúmal skutočnosti v prospech i neprospech, čo prípadne zahŕňa aj zohľadnenie osobnej situácie tejto dotknutej osoby (rozsudok z 10. augusta 2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, bod 81).
- 29 Okrem toho Súdny dvor konštatoval, že hoci je rozhodnutie vydané po tom, ako bol dotknutej osobe jedným alebo viacerými rozhodnutiami uložený jeden alebo viacero trestov, toto rozhodnutie, ku ktorého vydaniu dôjde v neskoršom štádiu konania a týka sa zmeny jedného lebo viacerých skôr uložených trestov odňatia slobody, akým je aj rozsudok ukladajúci súhrnný trest, nemá žiadny vplyv na rozhodnutie o vine urobené v týchto skorších rozhodnutiach, ktoré je teda definitívne (rozsudok z 10. augusta 2017, Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, bod 84).
- 30 Na jednej strane takýto rozsudok mení výšku uloženého trestu alebo trestov, a preto ho treba odlišovať od opatrení týkajúcich sa spôsobov výkonu trestu odňatia slobody. Na druhej strane konanie vedúce k vydaniu takéhoto rozhodnutia, akým je aj rozsudok ukladajúci súhrnný trest, ktorým dochádza najmä k zlúčeniu jedného či viacerých trestov, ktoré boli predtým uložené dotknutej osobe, do jediného nového trestu, nevyhnutne vedie k priaznivejšiemu výsledku pre dotknutú osobu. Platí tak napríklad, že v situácii, že sa vydá viacero odsudzujúcich rozhodnutí, pričom každé z nich ukladá určitý trest, možno uložené tresty zlúčiť do súhrnného trestu, ktorý je nižší, než súčet výšok jednotlivých trestov uložených rôznymi skoršími rozhodnutiami (rozsudok z 10. augusta 2017, Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, body 85 a 86).
- 31 Z dodržania práva na spravodlivý proces vyplýva právo dotknutej osoby zúčastniť sa na pojednávaní z dôvodu závažných dôsledkov týchto pojednávaní na výšku trestu, ktorý jej bude uložený. Špecifický postup stanovovania súhrnného trestu tak nemôže byť čisto formálnym a aritmetickým výpočtom, ale pri určovaní výšky trestu musí zahŕňať aj mieru voľnej úvahy, ktorá spočíva najmä v tom, že možno zohľadniť situáciu a osobnosť dotknutej osoby alebo aj poľahčujúce či priťažujúce okolnosti. Okolnosť, či má dotknutý súd právomoc sprísiť predtým uložený trest, je v tejto súvislosti irelevantná (rozsudok z 10. augusta 2017, Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, body 87 až 89).
- 32 Preto také konanie, v ktorom sa vydá rozsudok ukladajúci súhrnný trest, v ktorom sa opätovne stanoví výška predtým uložených trestov odňatia slobody, treba považovať za konanie, ktoré patrí do pôsobnosti článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584, pretože na tento účel priznáva príslušnému orgánu mieru voľnej úvahy a pretože sa v ňom s konečnou platnosťou rozhodne o treste (rozsudok z 10. augusta 2017, Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, bod 90).
- 33 Z toho vyplýva, že pojem „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“, ktorý je uvedený v článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584, sa vzťahuje na rozsudok ukladajúci súhrnný trest, akým je rozsudok ukladajúci súhrnný trest z 30. októbra 2019, keďže z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom vyplýva, že konanie, v ktorom bol tento rozsudok vydaný, zahŕňa mieru voľnej úvahy pri určovaní výšky tohto súhrnného trestu.
- 34 V dôsledku uvedeného treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“, ktorý je uvedený v tomto ustanovení, sa vzťahuje na konanie, ktoré viedlo

k vydaniu rozsudku ukladajúceho súhrnný trest, čím tak pritom došlo k dodatočnému zahrnutiu skôr uložených trestov, pokiaľ orgán vydávajúci tento rozsudok nemôže v tomto konaní opätovne preskúmať rozhodnutie o vine dotknutej osoby ani zmeniť tieto skôr uložené tresty, ale má určitú mieru voľnej úvahy na účely stanovenia výšky tohto súhrnného trestu.

O druhej otázke

- 35 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či zásada prednosti práva Únie bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, ktorou sa preberá článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 a ktorá vo všeobecnosti vylučuje možnosť vykonávajúceho súdneho orgánu vykonať európsky zatykač vydaný na účely výkonu trestu, pokiaľ sa dotknutá osoba osobne nezúčastnila na konaní, ktoré viedlo k vydaniu dotknutého rozhodnutia.
- 36 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že rámcové rozhodnutie 2002/584 stanovuje vo svojom článku 1 ods. 2 pravidlo, podľa ktorého sú členské štáty povinné vykonať každý európsky zatykač na základe zásady vzájomného uznávania a v súlade s ustanoveniami tohto rámcového rozhodnutia. S výnimkou prípadu existencie výnimočných okolností tak vykonávacie súdne orgány môžu odmietnuť vykonať takýto zatykač len v taxatívne vymenovaných prípadoch, ktoré sú stanovené v uvedenom rámcovom rozhodnutí. Vykonanie európskeho zatykača môže podliehať len niektorej z podmienok, ktoré sú v ňom taxatívne vymenované. V dôsledku toho platí, že vzhľadom na to, že vykonanie európskeho zatykača predstavuje zásadu, odmietnutie jeho vykonania je poňaté ako výnimka, ktorá sa musí vykladať reštriktívne (rozsudok z 10. augusta 2017, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, bod 50).
- 37 V rámcovom rozhodnutí 2002/584 sa tak výslovne uvádzajú jednak povinné dôvody (článok 3 tohto rámcového rozhodnutia) a jednak nepovinné dôvody (články 4 a 4a uvedeného rámcového rozhodnutia) nevykonania európskeho zatykača. Konkrétne článok 4a tohto rámcového rozhodnutia obmedzuje možnosť odmietnuť vykonanie európskeho zatykača tým, že presne a jednotne vymenúva podmienky, za ktorých uznanie a výkon rozhodnutia vydaného v konaní, na ktorom sa dotknutá osoba osobne nezúčastnila, nemožno odmietnuť (rozsudok z 10. augusta 2017, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, bod 53).
- 38 Zo znenia článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 vyplýva, že toto ustanovenie stanovuje nepovinný dôvod nevykonania európskeho zatykača vydaného na účely výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia spojeného s odňatím slobody, pričom ide o prípad, že sa dotknutá osoba osobne nezúčastnila na konaní, ktoré viedlo k jej odsúdeniu. Táto možnosť je však doplnená o štyri výnimky, ktoré sú uvedené v písmenách a) až d) tohto ustanovenia, ktoré zbavujú dotknutý vykonávajúcí súdny orgán možnosti odmietnuť vykonanie európskeho zatykača, ktorý mu bol zaslaný (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. februára 2013, *Melloni*, C-399/11, EU:C:2013:107, bod 40).
- 39 Vykonávajúcí súdny orgán teda môže odmietnuť vykonať európsky zatykač vydaný na účely výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia spojeného s odňatím slobody, ak sa dotknutá osoba osobne nezúčastnila na konaní, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia, okrem prípadov, keď je z európskeho zatykača zrejmé, že boli splnené podmienky stanovené v článku 4a ods. 1 písm. a) až d) rámcového rozhodnutia 2002/584 (rozsudok z 10. augusta 2017, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, bod 54).

- 40 Z toho vyplýva, že vykonávajúci súdny orgán je povinný vykonať európsky zatykač bez ohľadu na neprítomnosť dotknutej osoby na konaní, ktoré viedlo k vydaniu predmetného rozhodnutia, pokiaľ sa potvrdila existencia niektorej z okolností stanovených v písmenách a) až d) článku 4a ods. 1 tohto rámcového rozhodnutia (rozsudok z 10. augusta 2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, bod 55).
- 41 Súdny dvor mal príležitosť spresniť, že vzhľadom na to, že tento článok 4a stanovuje prípad nepovinného nevykonania európskeho zatykača, vykonávajúci súdny orgán môže v každom prípade – a to aj po tom, ako konštatoval, že okolnosti uvedené v predchádzajúcom bode sa nevzťahujú na situáciu osoby, na ktorú bol vydaný európsky zatykač, – zohľadniť iné okolnosti, ktoré mu umožňujú ubezpečiť sa, že odovzdaním dotknutej osoby nedôjde k porušeniu jej práva na obhajobu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. augusta 2017, Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, bod 107, ako aj zo 17. decembra 2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, bod 51 a citovanú judikatúru).
- 42 V rámci takéhoto posúdenia tak vykonávajúci súdny orgán bude môcť zohľadniť správanie dotknutej osoby. Práve v tomto štádiu postupu odovzdávania by sa totiž mohla venovať osobitná pozornosť okrem iného tomu, že dotknutá osoba sa pokúsila vyhnúť doručeniu informácie, ktorá jej bola určená (rozsudok zo 17. decembra 2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg, C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, bod 52 a citovaná judikatúra).
- 43 Z uvedeného vyplýva, že vykonávaciemu súdnemu orgánu nemožno pri jeho overovaní splnenia niektorej z podmienok stanovených v článku 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 brániť v tom, aby sa uistil, či bolo dodržané právo dotknutej osoby na obhajobu, pričom v tejto súvislosti riadne zohľadní všetky okolnosti veci, ktorá mu bola predložená, vrátane informácií, ktoré môže mať sám k dispozícii.
- 44 V predmetnom prípade z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom vyplýva, že nemecká právna úprava, o akú ide vo veci samej, vo všeobecnosti ukladá dotknutému vykonávajúcemu súdnemu orgánu povinnosť odmietnuť vykonanie európskeho zatykača v prípade odsúdenia v neprítomnosti. Táto právna úprava neponecháva tomuto vykonávajúcemu súdnemu orgánu žiadnu mieru voľnej úvahy na účely overenia existencie niektorej zo situácií uvedených v článku 4a ods. 1 písm. a) až d) rámcového rozhodnutia 2002/584 na základe okolností prejednávanej veci, či možno právo dotknutej osoby na obhajobu považovať za dodržané, a teda na účely rozhodnutia o vykonaní predmetného európskeho zatykača.
- 45 Za týchto okolností treba konštatovať, že takáto vnútroštátna právna úprava je v rozpore s článkom 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584.
- 46 Treba pripomenúť, že Súdny dvor rozhodol, že zásada prednosti práva Únie sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu neukladá povinnosť neuplatniť ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré je nezlučiteľné s ustanoveniami rámcového rozhodnutia 2002/584, keďže toto rámcové rozhodnutie nemá priamy účinok. Orgány členských štátov vrátane súdov sú však povinné v čo najväčšej možnej miere podať konformný výklad svojho vnútroštátneho práva, ktorý im umožní dosiahnuť výsledok zlučiteľný s účelom predmetného rámcového rozhodnutia (rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 109).
- 47 Platí totiž, že hoci rámcové rozhodnutia nemôžu mať priamy účinok, ich záväzný charakter ukladá vnútroštátnym orgánom povinnosť konformného výkladu svojho vnútroštátneho práva odo dňa uplynutia lehoty na prebratie týchto rámcových rozhodnutí. Tieto orgány sú teda pri uplatňovaní

vnútroštátneho práva povinné vykladať toto právo v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a účel rámcového rozhodnutia, aby sa dosiahol ním sledovaný výsledok, pričom však výklad vnútroštátneho práva *contra legem* je vylúčený. Zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa vnútroštátne právo zohľadnilo ako celok a aby sa uplatnili výkladové metódy, ktoré toto právo uznáva, aby sa zabezpečila plná účinnosť tohto rámcového rozhodnutia a dospelo sa k riešeniu, ktoré je v súlade s cieľom, ktorý sleduje rámcové rozhodnutie (rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, body 72 až 77).

- 48 Z toho vyplýva, že bude úlohou vnútroštátneho súdu, aby pri zohľadnení svojho vnútroštátneho práva ako celku a uplatnení výkladových metód, ktoré toto právo uznáva, poskytol výklad vnútroštátnej právnej úpravy, o ktorú ide vo veci samej, v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a účel rámcového rozhodnutia 2002/584.
- 49 V dôsledku už uvedeného treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátna právna úprava, ktorou sa toto ustanovenie preberá a ktorá vo všeobecnosti vylučuje možnosť vykonávajúceho súdneho orgánu vykonať európsky zatykač vydaný na účely výkonu trestu, pokiaľ sa dotknutá osoba osobne nezúčastnila na konaní, ktoré viedlo k vydaniu dotknutého rozhodnutia, je v rozpore s uvedeným ustanovením. Vnútroštátny súd je povinný pri zohľadnení vnútroštátneho práva ako celku a uplatnení výkladových metód, ktoré toto právo uznáva, vykladať vnútroštátnu právnu úpravu v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a účel tohto rámcového rozhodnutia.

O trovách

- 50 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (siedma komora) rozhodol takto:

- 1. Článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi, zmeneného rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009, sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia“, ktorý je uvedený v tomto ustanovení, sa vzťahuje na konanie, ktoré viedlo k vydaniu rozsudku ukladajúceho súhrnný trest, čím tak pritom došlo k dodatočnému zahrnutiu skôr uložených trestov, pokiaľ orgán vydávajúci tento rozsudok nemôže v tomto konaní opätovne preskúmať rozhodnutie o vine dotknutej osoby ani zmeniť tieto skôr uložené tresty, ale má určitú mieru voľnej úvahy na účely stanovenia výšky tohto súhrnného trestu.**
- 2. Článok 4a ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584, zmeneného rámcovým rozhodnutím 2009/299, sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátna právna úprava, ktorou sa toto ustanovenie preberá a ktorá vo všeobecnosti vylučuje možnosť vykonávajúceho súdneho orgánu vykonať európsky zatykač vydaný na účely výkonu trestu, pokiaľ sa dotknutá osoba osobne nezúčastnila na konaní, ktoré viedlo k vydaniu dotknutého rozhodnutia, je v rozpore s uvedeným ustanovením. Vnútroštátny súd je povinný pri zohľadnení**

vnútroštátneho práva ako celku a uplatnení výkladových metód, ktoré toto právo uznáva, vykladať vnútroštátnu právnu úpravu v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a účel tohto rámcového rozhodnutia.

Podpisy